

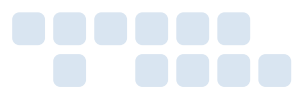
PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/155863>

Please be advised that this information was generated on 2018-07-07 and may be subject to change.

ONDERZOEK

Kerncijfers Rooms-Katholieke Kerk 2012

Rapport nr. 630, augustus 2013

drs. Joris Kregting
Jolanda Massaar-Remmerswaal

KASKI

Inhoudsopgave

Kerncijfers Rooms-Katholieke Kerk 2012	4
1 Toelichting	7
2 Aantal katholieken, zielzorgeenheden en kerkgebouwen	9
3 Pastorale beroepskrachten, onbezoldigde diakens en vrijwilligers	11
3.1 Pastorale beroepskrachten	11
3.2 Onbezoldigde diakens	13
3.3 Vrijwilligers	13
4 Sacramenten en rites de passage	15
5 Kerkbezoek in het weekend	17
Bijlage: Kerncijfers per bisdom	19
Bisdom Groningen-Leeuwarden	20
Aartsbisdom Utrecht	22
Bisdom Haarlem-Amsterdam	24
Bisdom Rotterdam	26
Bisdom Breda	28
Bisdom 's-Hertogenbosch	30
Bisdom Roermond	32

Kerncijfers Rooms-Katholieke Kerk 2012

Aantal rooms-katholieken (per 31-12) **4.044.000**

Aantal zielzorgeenheden (per 31-12)

territoriale parochies	948
gemeenschappen van migranten	33
totaal aantal zielzorgeenheden	981

Aantal kerkgebouwen (per 31-12) **1.593**

Pastorale beroepskrachten in de bisdommen (per 31-12)

	totaal¹	in parochies
priesters	743	567
- van wie seculier ²	559	439
- van wie regulier	184	128
bezoldigde diakens ³	115	77
pastoraal werk(st)ers	595	282
- van wie mannelijk	282	131
- van wie vrouwelijk	313	151
totaal aantal pastorale beroepskrachten	1.453	926

Aantal onbezoldigde diakens in de bisdommen (per 31-12) **123**
- van wie in parochies werkzaam 103

Aantal vrijwilligers (per 31-12) **222.700**
- van wie koorlid 81.110

---

¹ Hiermee worden alle priesters, diakens en pastoraal werkers werkzaam voor de bisdommen bedoeld, zowel in het parochie-, als het categoriale pastoraat alsook op diocesaan (of dekenaal of regionaal) niveau. Er zijn ook nog diocesane seculiere priesters en diakens en natuurlijk ook veel reguliere priesters die *niet* voor de bisdommen werken (maar bijvoorbeeld in het buitenland of in een congregatie); zij worden hier niet weergegeven.

² Tevens zijn er nog 539 (diocesane) seculiere priesters met emeritaat, deels zijn zij nog actief in bijvoorbeeld de parochies.

³ Tevens zijn er nog 125 diakens met emeritaat, deels zijn zij nog actief in bijvoorbeeld de parochies.

Aantal sacramenten en rites de passage in 2012

aantal toegediende doopsels (aan kinderen)	19.680
- waarvan toegediend aan 0 t/m 6 jarigen	18.890
- waarvan toegediend aan 7 t/m 17 jarigen	790
aantal toetredingen	530
- waarvan volwassenendoopsels (18 jaar en ouder)	380
aantal ontvangen eerste communies	27.460
aantal toegediende vormsels	18.900
aantal kerkelijk gesloten huwelijken	2.915
aantal kerkelijke uitvaarten	26.260
- waarvan begrafenissen	15.680
- waarvan crematies	10.580
totaal aantal sacramenten en rites de passage	95.745

Aantal kerkgangers en vieringen of diensten in het weekend 2012

	<i>kerkgangers</i>	<i>vieringen/diensten</i>
totaal aantal	226.100	2.325
- waarvan in eucharistievieringen	173.870	1.660
- waarvan in woord- en communiediensten	33.900	445
- waarvan in woorddiensten	4.030	70
- waarvan in vieringen/diensten type onbekend	14.300	150
- waarvan op zaterdag	73.800	935
- waarvan op zondag	152.300	1.390

1 Toelichting

In dit rapport worden de kerncijfers van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland over het jaar 2012 gepresenteerd, een overzicht van de Nederlandse kerkprovincie in haar geheel en van de zeven bisdommen afzonderlijk.

De verzamelde gegevens hebben betrekking op de stand van zaken per 31 december 2012 of geven een beeld over het jaar 2012. De meeste gegevens zijn gebaseerd op de eigen opgave door parochies en bisdommen. Deze gegevens zijn verzameld, bewerkt en zoveel als mogelijk gecontroleerd door het Kaski. De respons vanuit de parochies bedroeg 73%.

Hieronder volgt een toelichting op de gepresenteerde cijfers.

Rooms-katholieken

Onder rooms-katholieken wordt in deze kerncijfers verstaan het aantal geregistreerden bij het R.-K. Bureau voor de Ledenadministratie. Een beperkt aantal parochies zijn niet of niet volledig aangesloten bij het R.-K. Bureau. Bij deze parochies is de eigen opgave van het aantal rooms-katholieken gebruikt.

Pastorale beroepskrachten, onbezoldigde diakens en vrijwilligers

Onder de pastoraal beroepskrachten vallen seculiere en reguliere priesters, bezoldigde (permanente) diakens en pastoraal werk(st)ers. In dit rapport worden alleen de in een bisdom werkende seculiere priesters en diakens (in het parochie- of categoriale pastoraat, of met een functie in de organisatie van het bisdom zelf) weergegeven en niet meer, zoals in kerncijfers die gaan over jaren vóór 2011, het aantal diocesane seculiere priesters en diakens die buiten het betreffende bisdom werkzaam zijn⁴.

Onder pastoraal werk(st)ers worden alle personen verstaan die werkzaam zijn in een bisdom met een benoeming of zending van de bisschop⁵, en met een theologische opleiding erkend door de bisschoppen.

Het aantal pastorale beroepskrachten in parochies (basiszielzorg) verwijst alleen naar de betaalde krachten. De totale arbeidsinzet in parochies is uiteraard veel hoger. Zo zijn er in parochies vrijwilligers actief, en in sommige parochies ook onbezoldigde diakens en emeriti. Onder emeriti verstaan we de priesters en diakens die van de bisschop

---

⁴ Er zijn geen grote verschillen in aantal tussen beide groepen. Seculiere priesters en diakens die in het buitenland werken of in Nederland maar buiten de verantwoordelijkheid van de bisdommen, vallen wel onder de diocesane priesters en diakens maar niet onder in een bisdom werkende priesters en diakens. En bij buitenlandse seculiere priesters en diakens die hier werken is het net andersom, zij vallen niet onder diocesane priesters en diakens maar wel onder in een bisdom werkende priesters en diakens.

⁵ Pastorale werk(st)ers, die in het categoriale pastoraat werkzaam zijn, worden niet door de bisschop benoemd, maar kunnen wel in aanmerking komen voor een zending. Deze dient dan aangevraagd te worden door het bestuur /de leiding van de betreffende instelling of organisatie.

ontslag hebben gekregen uit de normale ambtsbediening. Dit is niet altijd met het 65^e levensjaar. Emeriti worden niet weergegeven.

Onbezoldigde diakens worden apart (van de pastorale beroepskrachten) weergegeven. Zij hebben geen volledige theologische opleiding gevolgd en hebben een onbetaalde parttime functie in de parochie.

Het totaal aantal vrijwilligers wordt (ook apart) weergegeven inclusief koorleden.

Daarnaast wordt het aantal koorleden apart vermeld. Een vrijwilliger kan uiteraard meer dan één taak of functie verrichten, bijvoorbeeld bestuurslid en lector, of lid van de parochieblad-groep en koorlid. De aantallen worden afgerond weergegeven.

Sacramenten en rites de passage

De cijfers over de sacramenten en kerkelijke rites de passage in 2012 zijn opgegeven door de parochies. De aantallen worden afgerond weergegeven. Indien een parochie geen cijfers over 2012 heeft doorgegeven, zijn de aantallen uit een voorgaand jaar genomen. Indien de laatste opgave van kerkelijke participatie meer dan vijf jaar terug ligt (dit geldt voor 7% van de parochies), zijn de participatiecijfers geschat door binnen het bisdom te kijken naar parochies met ongeveer evenveel katholieken en dezelfde mate van stedelijkheid.

Kerkgangers en vieringen of diensten

In twee weekenden zijn de bezoekers van de vieringen en diensten in de door de parochies bediende kerken en andere kerkgelegenheden (waaronder bijvoorbeeld kapellen en woonzorgcentra) geteld. Hierbij is onderscheid gemaakt naar type viering of dienst (eucharistieviering, woord- en communiedienst of woorddienst) en de dag waarop de viering of dienst werd gehouden (zaterdag of zondag). Het gemiddelde van beide weekenden vormt het weekendkerkbezoek voor het jaar 2012. Indien een parochie geen cijfers over 2012 heeft doorgegeven, zijn de aantallen uit een voorgaand jaar genomen of geschat (op dezelfde wijze als bij de sacramenten en kerkelijke rites de passage).

Gemeenschappen van migranten

Naast de territoriale parochies is ook aan 33 (door de bisdommen aangeleverde) gemeenschappen van migranten gevraagd hun statistische gegevens door te geven. Dertien gemeenschappen hebben dit gedaan: één in het aartsbisdom Utrecht, vier in het bisdom Haarlem-Amsterdam en acht in het bisdom Rotterdam. Negen gemeenschappen hebben dit jaar geen gegevens aangeleverd maar in de voorgaande jaren wel. De gegevens over de vrijwilligers, sacramenten en kerkelijke rites de passage en kerkgang van deze 22 gemeenschappen zijn opgenomen in de kerncijfers. Van de overige elf gemeenschappen van migranten is verder niets bekend. De gegevens kunnen niet worden geschat en dus ook niet in de kerncijfers worden opgenomen.

Het aantal rooms-katholieken van alle gemeenschappen van migranten staat voor een groot deel geregistreerd bij het R.-K. Bureau voor de Ledenadministratie en wordt hierdoor automatisch opgenomen in de kerncijfers.

2 Aantal katholieken, zielzorgeenheden en kerkgebouwen

In Nederland woonden eind 2012 4.044.000 rooms-katholieken, zij vormden iets minder dan een kwart (24%) van de bevolking. Het aantal katholieken daalde de afgelopen jaren met ongeveer 55.000 per jaar (ruim 1% daling per jaar).

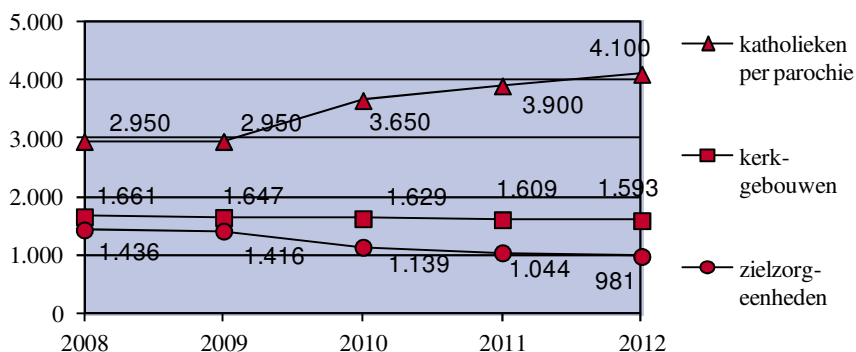
Tabel 2.1 Aantal katholieken in Nederland 2008-2012 (per 31-12)

jaar	aantal katholieken	aantal als deel van de Ned. bevolking
2008	4.267.000	25,9%
2009	4.212.000	25,4%
2010	4.166.000	25,0%
2011	*4.091.000	*24,5%
2012	4.044.000	24,1%

* Gecorrigeerd in vergelijking met Kaski-rapport nr. 625 *Kerncijfers Rooms-Katholieke Kerk 2011*.

Er zijn eind 2012 981 katholieke zielzorgeenheden in Nederland. Het betreft 948 territoriale parochies en 33 gemeenschappen van migranten. Het aantal territoriale parochies daalde tussen 2008 en 2012 met bijna een derde, van 1.402 naar 948. Deze snelle daling komt vooral tot stand door recente fusieprocessen in het aartsbisdom Utrecht en de bisdommen Rotterdam, Breda en 's-Hertogenbosch.

Figuur 2.1 Aantal kerkgebouwen, zielzorgeenheden en kath. per parochie in Ned. 2008-2012 (per 31-12)

Het aantal katholieken per parochie (inclusief de gemeenschappen van migranten) steeg tussen 2009 en 2012 van 2.950 naar 4.100. Deze stijging wordt veroorzaakt door het ontstaan van grotere parochies in diverse bisdommen.

Het aantal kerkgebouwen daalde tussen 2008 en 2012 jaarlijks met ongeveer 1%, van 1.661 eind 2008 tot 1.593 eind 2012. Andere gebouwen waarin ook kerkelijke vieringen en diensten worden gehouden, zoals kapellen en woonzorgcentra, zijn hierbij niet inbegrepen.

3 Pastorale beroepskrachten, onbezoldigde diakens en vrijwilligers

3.1 Pastorale beroepskrachten

In de bisdommen

In 2012 werden 8 seculiere priesters en 7 bezoldigde diakens gewijd (in 2011 waren dit er nog respectievelijk 6 en 4)⁶. En er werden 12 pastoraal werk(st)ers benoemd (in 2011 17)⁷.

Eind 2012 waren er 1.453 personen werkzaam voor de Nederlandse bisdommen; dit zijn er 118 minder dan in 2011 (een daling van 8%, deze daling is groter dan de jaren ervoor toen de daling tussen de 3% en 5% per jaar lag). Vooral het aantal reguliere priesters en mannelijke pastoraal werkers daalde de afgelopen vijf jaar snel (respectievelijk met 36% en 29%).

Tabel 3.1 Aantal priesters, diakens en pastoraal werk(st)ers werkzaam in de bisdommen 2008-2012 (per 31-12)

<i>jaar</i>	<i>seculiere priesters</i>	<i>reguliere priesters</i>	<i>priesters totaal</i>	<i>bezoldigde diakens</i>	<i>pastoraal werk(st)ers</i>	<i>totaal</i>
2008*	624	289	913	111	756	1.780
2009	607	271	878	120	713	1.711
2010	603	239	842	127	683	1.652
2011	585	226	811	119	641	1.571
2012	559	184	743	115	595	1.453

* Administratieve correctie pastoraal werk(st)ers 2008 t.o.v. eerdere publicaties.

In 2012 vormden de priesters ongeveer de helft van de beroepskrachten (51%), de pastoraal werk(st)ers 41% en de bezoldigde diakens 8%. In de afgelopen jaren is deze verdeling ongeveer gelijk gebleven.

De reguliere priesters vormden eind 2012 25% van alle priesters; de vrouwelijke pastoraal werkers vormden 53% van alle pastoraal werk(st)ers.

⁶ Vier priester-wijdingen vonden plaats in het bisdom Roermond en in de bisdommen Haarlem-Amsterdam en 's-Hertogenbosch ieder twee. Twee diaken-wijdingen vonden plaats in het bisdom 's-Hertogenbosch en in de bisdommen Utrecht, Breda en Roermond ieder één.

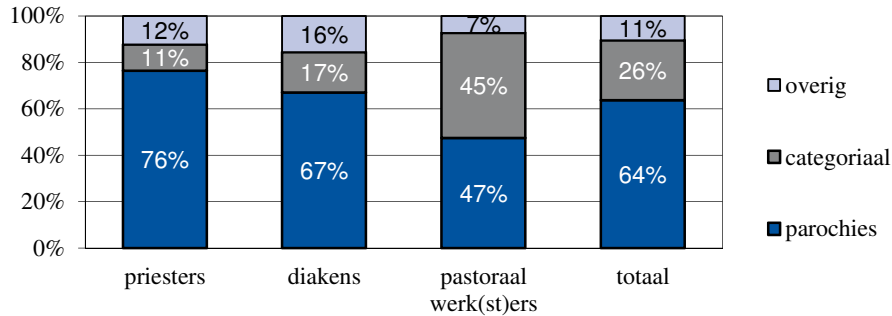
⁷ Zes benoemingen vonden plaats in het aartsbisdom Utrecht, drie in het bisdom Groningen-Leeuwarden, twee in het bisdom Haarlem-Amsterdam en één in het bisdom Breda.

In de parochies

Van alle pastorale beroepskrachten in de bisdommen zette eind 2012 bijna tweederde (64%) zich in ten behoeve van het parochiepastoraat. Van de priesters was ruim driekwart (76%) werkzaam in het parochiepastoraat, van de bezoldigde diakens tweederde en van de pastoraal werk(st)ers was dit bijna de helft (47%; een bijna even groot deel is werkzaam in het categoriaal pastoraat in bijvoorbeeld ziekenhuizen en gevangenissen).

Figuur 3.1 Werkgebied priesters, diakens en pastoraal werk(st)ers in Nederland per 31-12-2012

Het aantal pastorale beroepskrachten in de parochies kwam eind 2012 neer op 926 personen, dit zijn er 65 minder dan in 2011 (een daling van 7%, deze daling is iets groter dan de jaren ervoor toen de jaarlijkse daling tussen de 3% en de 5% lag). De daling is er zowel bij priesters, diakens als bij pastoraal werk(st)ers. Het aantal personen in het parochiepastoraat kwam eind 2012 ongeveer overeen met het aantal parochies (948); dit komt grofweg neer op één persoon per parochie.

Tabel 3.2 Aantal priesters, diakens en past. werk(st)ers in parochies 2008-2012 (per 31-12)

jaar	seculiere priesters	reguliere priesters	priesters totaal	bezoldigde diakens	pastoraal werk(st)ers	totaal
2008	481	195	676	78	358	1.112
2009	472	186	658	85	337	1.080
2010	473	162	635	87	317	1.039
2011	453	158	611	81	299	991
2012	439	128	567	77	282	926

In 2012 vormden de priesters 61% van alle mensen werkzaam in de parochies, de pastoraal werk(st)ers 31% en de diakens 8%. Deze verdeling beschrijft het landelijke beeld; per bisdom kan ze sterk afwijken. In de afgelopen jaren is de landelijke verdeling ongeveer gelijk gebleven.

3.2 Onbezoldigde diakens

In 2012 waren er 123 onbezoldigde diakens werkzaam in de bisdommen van wie er 103 actief waren in het parochiepastoraat (84%). Het aantal onbezoldigde diakens werkzaam in de bisdommen is de afgelopen jaren redelijk stabiel gebleven; in de parochies daalde dit aantal tussen 2008 en 2009 (van 108 naar 99) maar steeg daarna weer licht (tot 103 in 2012).

3.3 Vrijwilligers

Er waren eind 2012 bijna 223.000 katholieken die zich als vrijwilliger inzetten in een parochie. Het aantal daalde vanaf 2009 met 5.000-6.000 per jaar (een daling van gemiddeld ruim 2% per jaar).

Koorleden vormden in 2012 36% van alle vrijwilligers (dit komt neer op ruim 81.000 koorleden, bijna 29.000 hiervan hebben ernaast ook nog andere taken als vrijwilliger).

De vrijwilligers vormden eind 2012 5,5% van alle katholieken.

Tabel 3.3 Aantal vrijwilligers 2008-2012 (per 31-12)

<i>jaar</i>	<i>uitsluitend koorlid</i>	<i>koorlid en andere taken</i>	<i>geen koorlid, wel andere taken</i>	<i>totaal</i>	<i>aantal vrijw. als deel van kath.</i>
2008	58.500	35.200	147.700	241.400	5,6%
2009	57.020	34.050	148.330	239.400	5,6%
2010	54.260	32.680	146.460	233.400	5,4%
2011	52.710	31.930	143.360	228.000	5,3%
2012	52.130	28.970	141.600	222.700	5,5%

4 Sacramenten en rites de passage

In 2012 werden er:

- Bijna 20.000 doopsels toegediend aan kinderen, waarvan bijna 19.000 bij jongere kinderen (tot 7 jaar) en bijna 800 bij oudere kinderen (vanaf 7 jaar).
- 530 volwassenen geregistreerd als toetreders tot de Rooms-Katholieke Kerk, van wie er 380 werden gedoopt.
- Bijna 27.500 eerste communies ontvangen.
- Bijna 19.000 vormsels toegediend.
- Bijna 3.000 huwelijken kerkelijk gesloten (hiervan vond 85% plaats tussen twee katholieken en 15% gemengd tussen een katholiek en een niet-katholiek).
- Ruim 26.000 kerkelijke uitvaarten gehouden (60% hiervan waren begrafenissen en 40% crematies; het aandeel crematies is in het afgelopen twee jaar stabiel gebleven).

In totaal komt het aantal sacramenten en rites de passage in 2012 hiermee uit op bijna 96.000. De afgelopen jaren daalden deze kerkelijke rituelen in een redelijk gelijke mate met 4-8% per jaar. Een uitzondering vormt de daling van het aantal kerkelijke huwelijken, deze bedroeg tussen 2008 en 2012 bijna 13% per jaar. Recent, tussen 2011 en 2012, is er een versnelling van de daling van het aantal toetreders (daling van 27%) en het aantal eerste communies (daling van 12%)⁸.

Tabel 4.1 Aantal sacramenten en rites de passage 2008-2012

jaar	doopsels	toetredingen	communies	vormsels	huwelijken	uitvaarten	totaal
2008	27.880	740	35.400	24.230	4.990	30.910	124.150
2009	25.980	780	34.910	23.630	4.405	29.750	119.455
2010	23.840	760	32.410	21.220	3.865	28.630	110.725
2011	21.910	725	31.030	20.420	3.225	27.520	104.830
2012	19.680	530	27.460	18.900	2.915	26.260	95.745

Omdat bovenstaande ontwikkelingen wat betreft doopsels en uitvaarten deels afhankelijk kunnen zijn van demografische processen rond geboorte en sterfte, relateren we deze aantallen sacramenten aan respectievelijk de levendgeborenen en de overledenen (zie figuur 4.1 op de volgende pagina).

Ook dan neemt de participatie af. In 2008 werd nog 14% van de levendgeborenen katholiek gedoopt, in 2012 was dit 11%. En in 2008 kreeg 23% van de overledenen een katholieke uitvaart, in 2012 is dit 19%.

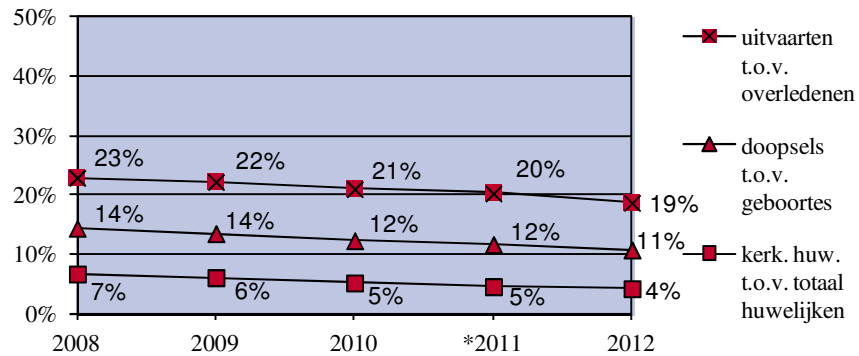
⁸ Deze snelle daling wordt mogelijk beïnvloed door een aantal parochies waar één keer in de twee jaar eerste communies worden toegediend.

Het aantal kerkelijke huwelijken vormde in 2012 4% van alle huwelijken die in Nederland werden gesloten, in 2008 was dit 7%.

Figuur 4.1 Aandeel doopsels, kerkelijke huwelijken en uitvaarten 2008-2012 (in %)

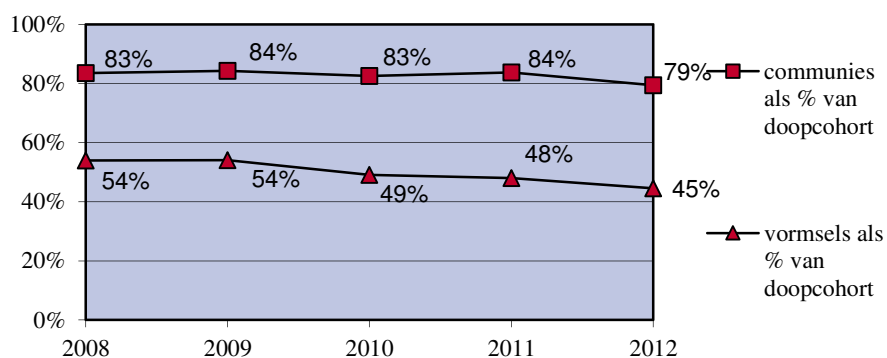

* Het aantal kerkelijke huwelijken als deel van het aantal huwelijksluitingen in 2011 wijkt hier af van het gepresenteerde percentage in Kaski-rapport nr. 625 *Kerncijfers Rooms-Katholieke Kerk 2011* omdat bij de publicatie van dat rapport het aantal huwelijksluitingen voor het jaar 2011 (volgens opgave CBS) nog niet bekend was.

Tot slot worden de aantallen eerste communies en vormsels in perspectief geplaatst. De meeste eerste communies worden ontvangen wanneer kinderen 8 jaar zijn. In 2004 werden er ruim 34.500 kinderen gedoopt van wie er bijna 27.500 in 2012 hun eerste communie ontvingen. Dit komt neer op 79% van de in 2004 gedoopte kinderen. Het aantal eerste communies als deel van het aantal doopsels 8 jaar eerder was tussen 2008 en 2011 redelijk stabiel maar daalde daarna met 5 procentpunten.

De meeste vormsels worden toegediend wanneer kinderen 12 jaar zijn. In 2000 werden er bijna 42.500 kinderen gedoopt van wie er bijna 19.000 in 2012 het vormsel kregen toegediend. Dit komt neer op 45% van de in 2000 gedoopte kinderen. Het aantal vormsels als deel van het aantal doopsels 12 jaar eerder is tussen 2008 en 2012 met 9 procentpunten gedaald.

Figuur 4.2 Aandeel communies en vormsel van het betreffende doopcohort* 2008-2012 (in %)

* Voor de eerste communie zijn ter vergelijking de dopelingen van 8 jaar geleden genomen; voor het vormsel zijn ter vergelijking de dopelingen van 12 jaar geleden genomen.

5 Kerkbezoek in het weekend

In 2012 bezochten iets meer dan 226.000 katholieken in het weekend een kerkelijke viering of dienst (in de 1.593 kerkgebouwen maar, voor een klein deel, ook in andere gebouwen zoals bijvoorbeeld kapellen en woonzorgcentra). De kerkgangers vormden bijna 6% van alle katholieken. Tussen 2008 en 2011 daalde het aantal kerkgangers steeds met 5-7% per jaar, in 2012 was de daling 9%.

Tabel 5.1 Aantal kerkgangers en vieringen/diensten in het weekend 2008-2012*

<i>jaar</i>	<i>kerkgangers</i>	<i>vieringen/diensten</i>	<i>aantal kerkgangers als deel van de katholieken</i>
2008	302.100	2.725	7,1%
2009	288.100	2.595	6,8%
2010	266.300	2.515	6,4%
2011	248.700	2.410	6,1%
2012	226.100	2.325	5,6%

* Inclusief kerkgangers en vieringen/diensten in gemeenschappen van migranten (bijna 5.000 kerkgangers in 2008, 7.000 in 2009, 8.400 in 2010, 8.000 in 2011 en 8.500 in 2012).

De kerkgangcijfers betreffen het feitelijk aantal kerkbezoeken, en niet het aantal 'kerkse' katholieken. Vroeger waren deze aantallen nagenoeg identiek, maar in de huidige tijd kerkt men in verhouding meer dan voorheen één keer per twee weken of maand. Hierdoor schatten we op basis van recent survey-onderzoek⁹ het aantal regelmatige kerkgangers (minimaal één keer per maand) circa 50-60% hoger dan het aantal kerkbezoeken. Dit betekent dat het aantal regelmatige kerkgangers naar schatting tussen de 340.000 en 360.000 bedraagt.

Per weekend werden er in 2012 ruim 2.300 vieringen en diensten gehouden. Het aantal vieringen en diensten daalde de afgelopen jaren steeds met 3-4% per jaar. Het aantal eucharistievieringen nam tussen 2011 en 2012 met bijna 4% af (vergelijkbaar met de jaren ervoor). Het aantal woord- en communiediensten en woorddiensten is tussen 2011 en 2012 ongeveer gelijk gebleven (in de jaren daarvoor daalden de aantallen van beide typen met ongeveer 5% per jaar). En het aantal vieringen en diensten op zondag neemt de afgelopen jaren iets minder snel af (met 2-3% per jaar) dan het aantal op zaterdag (met 4-6% per jaar).

De eucharistievieringen vormen al jaren ongeveer driekwart van alle vieringen en diensten; de verhouding tussen vieringen en diensten op zaterdag en op zondag is al jaren ongeveer 40-60.

⁹ SOCON (Sociaal-culturele ontwikkelingen in Nederland) 2005 en God in Nederland 2006.

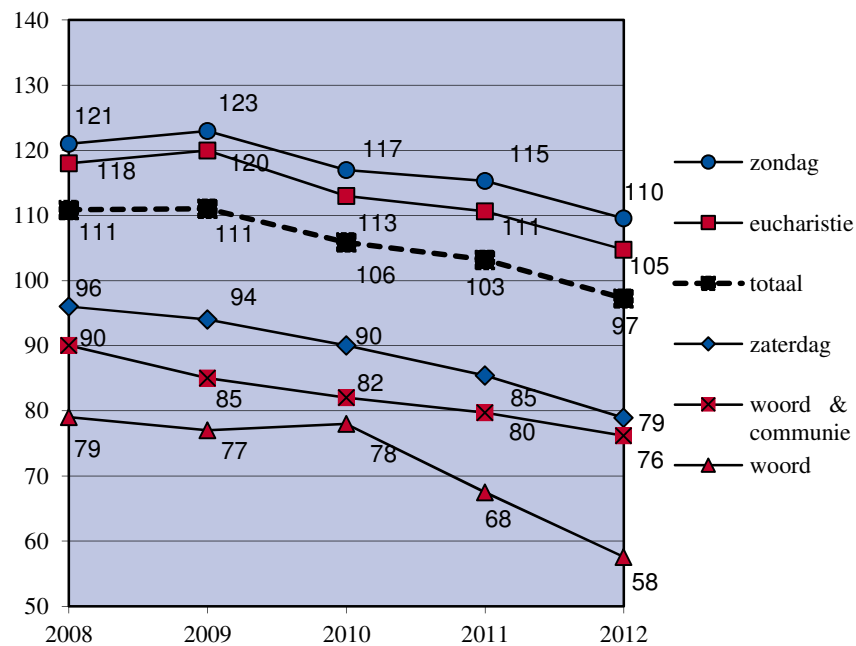

Ruim 226.000 kerkgangers verdeeld over ruim 2.300 vieringen en diensten komt neer op gemiddeld 97 kerkgangers per viering of dienst.

Naar een eucharistieviering gaan gemiddeld meer kerkgangers (in 2012 105) dan naar een woord- en communiedienst (76) en een woorddienst (58); en naar een viering of dienst op zondag meer (110) dan op zaterdag (79).

Tot 2009 steeg het aantal kerkgangers per eucharistieviering en per viering of dienst op zondag maar daarna is dit gaan dalen (nagenoeg in hetzelfde tempo als respectievelijk de andere typen diensten en de vieringen en diensten op zaterdag).

Figuur 5.1 Aantal kerkgangers per viering of dienst 2008-2012 naar type en dag (in het weekend)

Bijlage: Kerncijfers per bisdom

Bisdom Groningen-Leeuwarden

Aantal rooms-katholieken (per 31-12) **106.000**

Aantal zielzorgeenheden (per 31-12)

territoriale parochies	81
gemeenschappen van migranten	0
totaal aantal zielzorgeenheden	81

Aantal kerkgebouwen (per 31-12) **85**

Pastorale beroepskrachten in de bisdommen (per 31-12)

	totaal	in parochies
priesters	24	22
- van wie seculier	21	20
- van wie regulier	3	2
bezoldigde diakens	3	2
pastoraal werk(st)ers	28	21
- van wie mannelijk	9	7
- van wie vrouwelijk	19	14
totaal aantal pastorale beroepskrachten	55	45

Aantal onbezoldigde diakens in de bisdommen (per 31-12) **0**

- van wie in parochies werkzaam **0**

Aantal vrijwilligers (per 31-12) **10.800**

- van wie koorlid **3.650**

Aantal sacramenten en rites de passage in 2012

aantal toegediende doopsels (aan kinderen)	470
- waarvan toegediend aan 0 t/m 6 jarigen	440
- waarvan toegediend aan 7 t/m 17 jarigen	30
aantal toetredingen	45
- waarvan volwassenendoopsels (18 jaar en ouder)	25
aantal ontvangen eerste communies	590
aantal toegediende vormsels	490
aantal kerkelijk gesloten huwelijken	85
aantal kerkelijke uitvaarten	780
- waarvan begrafenissen	460
- waarvan crematies	320
totaal aantal sacramenten en rites de passage	2.460

Aantal kerkgangers en vieringen of diensten in het weekend 2012

	<i>kerkgangers</i>	<i>vieringen/diensten</i>
totaal aantal	8.800	115
- waarvan in eucharistievieringen	5.610	60
- waarvan in woord- en communiediensten	2.710	40
- waarvan in woorddiensten	160	5
- waarvan in vieringen/diensten type onbekend	320	10
- waarvan op zaterdag	2.450	45
- waarvan op zondag	6.350	70

Aartsbisdom Utrecht

Aantal rooms-katholieken (per 31-12) **744.000**

Aantal zielzorgeenheden (per 31-12)

territoriale parochies	49
gemeenschappen van migranten	4
totaal aantal zielzorgeenheden	53

Aantal kerkgebouwen (per 31-12) **329**

Pastorale beroepskrachten in de bisdommen (per 31-12)

	totaal	in parochies
priesters	88	66
- van wie seculier	75	57
- van wie regulier	13	9
bezoldigde diakens	19	10
pastoraal werk(st)ers	182	104
- van wie mannelijk	86	49
- van wie vrouwelijk	96	55
totaal aantal pastorale beroepskrachten	289	180

Aantal onbezoldigde diakens in de bisdommen (per 31-12) **36**

- van wie in parochies werkzaam **22**

Aantal vrijwilligers (per 31-12) **55.600**

- van wie koorlid **19.340**

Aantal sacramenten en rites de passage in 2012

aantal toegediende doopsels (aan kinderen)	3.260
- waarvan toegediend aan 0 t/m 6 jarigen	3.120
- waarvan toegediend aan 7 t/m 17 jarigen	140
aantal toetredingen	125
- waarvan volwassenendoopsels (18 jaar en ouder)	75
aantal ontvangen eerste communies	5.220
aantal toegediende vormsels	3.620
aantal kerkelijk gesloten huwelijken	425
aantal kerkelijke uitvaarten	5.270
- waarvan begrafenissen	3.080
- waarvan crematies	2.190
totaal aantal sacramenten en rites de passage	17.920

Aantal kerkgangers en vieringen of diensten in het weekend 2012

	<i>kerkgangers</i>	<i>vieringen/diensten</i>
totaal aantal	41.600	390
- waarvan in eucharistievieringen	28.480	235
- waarvan in woord- en communiediensten	9.610	115
- waarvan in woorddiensten	2.310	30
- waarvan in vieringen/diensten type onbekend	1.200	10
- waarvan op zaterdag	14.950	150
- waarvan op zondag	26.650	240

Bisdom Haarlem-Amsterdam

Aantal rooms-katholieken (per 31-12) **459.000**

Aantal zielzorgeenheden (per 31-12)

territoriale parochies	162
gemeenschappen van migranten	8
totaal aantal zielzorgeenheden	170

Aantal kerkgebouwen (per 31-12) **195**

Pastorale beroepskrachten in de bisdommen (per 31-12)

	totaal	in parochies
priesters	123	79
- van wie seculier	90	58
- van wie regulier	33	21
bezoldigde diakens	24	15
pastoraal werk(st)ers	75	30
- van wie mannelijk	46	19
- van wie vrouwelijk	29	11
totaal aantal pastorale beroepskrachten	222	124

Aantal onbezoldigde diakens in de bisdommen (per 31-12) **18**

- van wie in parochies werkzaam **17**

Aantal vrijwilligers (per 31-12) **30.400**

- van wie koorlid **11.350**

Aantal sacramenten en rites de passage in 2012

aantal toegediende doopsels (aan kinderen)	2.110
- waarvan toegediend aan 0 t/m 6 jarigen	1.970
- waarvan toegediend aan 7 t/m 17 jarigen	140
aantal toetredingen	120
- waarvan volwassenendoopsels (18 jaar en ouder)	90
aantal ontvangen eerste communies	2.290
aantal toegediende vormsels	1.470
aantal kerkelijk gesloten huwelijken	295
aantal kerkelijke uitvaarten	3.000
- waarvan begrafenissen	2.010
- waarvan crematies	990
totaal aantal sacramenten en rites de passage	9.285

Aantal kerkgangers en vieringen of diensten in het weekend 2012

	<i>kerkgangers</i>	<i>vieringen/diensten</i>
totaal aantal	28.700	315
- waarvan in eucharistievieringen	19.240	195
- waarvan in woord- en communiediensten	6.820	90
- waarvan in woorddiensten	600	10
- waarvan in vieringen/diensten type onbekend	2.040	20
- waarvan op zaterdag	6.750	120
- waarvan op zondag	21.950	195

Bisdom Rotterdam

Aantal rooms-katholieken (per 31-12) **505.000**

Aantal zielzorgeenheden (per 31-12)

territoriale parochies	75
gemeenschappen van migranten	19
totaal aantal zielzorgeenheden	94

Aantal kerkgebouwen (per 31-12) **170**

Pastorale beroepskrachten in de bisdommen (per 31-12)

	totaal	in parochies
priesters	92	60
- van wie seculier	60	48
- van wie regulier	32	12
bezoldigde diakens	17	12
pastoraal werk(st)ers	98	47
- van wie mannelijk	41	18
- van wie vrouwelijk	57	29
totaal aantal pastorale beroepskrachten	207	119

Aantal onbezoldigde diakens in de bisdommen (per 31-12) **1**

- van wie in parochies werkzaam **1**

Aantal vrijwilligers (per 31-12) **27.900**

- van wie koorlid **9.990**

Aantal sacramenten en rites de passage in 2012

aantal toegediende doopsels (aan kinderen)	2.020
- waarvan toegediend aan 0 t/m 6 jarigen	1.820
- waarvan toegediend aan 7 t/m 17 jarigen	200
aantal toetredingen	120
- waarvan volwassenendoopsels (18 jaar en ouder)	100
aantal ontvangen eerste communies	2.440
aantal toegediende vormsels	1.430
aantal kerkelijk gesloten huwelijken	265
aantal kerkelijke uitvaarten	2.590
- waarvan begrafenissen	1.740
- waarvan crematies	850
totaal aantal sacramenten en rites de passage	8.865

Aantal kerkgangers en vieringen of diensten in het weekend 2012

	<i>kerkgangers</i>	<i>vieringen/diensten</i>
totaal aantal	31.200	270
- waarvan in eucharistievieringen	23.860	180
- waarvan in woord- en communiediensten	5.650	70
- waarvan in woorddiensten	150	5
- waarvan in vieringen/diensten type onbekend	1.540	15
- waarvan op zaterdag	6.650	95
- waarvan op zondag	24.550	175

Bisdom Breda

Aantal rooms-katholieken (per 31-12) **428.000**

Aantal zielzorgeenheden (per 31-12)

territoriale parochies	64
gemeenschappen van migranten	1
totaal aantal zielzorgeenheden	65

Aantal kerkgebouwen (per 31-12) **148**

Pastorale beroepskrachten in de bisdommen (per 31-12)

	totaal	in parochies
priesters	38	22
- van wie seculier	32	19
- van wie regulier	6	3
bezoldigde diakens	22	16
pastoraal werk(st)ers	103	44
- van wie mannelijk	46	20
- van wie vrouwelijk	57	24
totaal aantal pastorale beroepskrachten	163	82

Aantal onbezoldigde diakens in de bisdommen (per 31-12) **0**

- van wie in parochies werkzaam **0**

Aantal vrijwilligers (per 31-12) **19.300**

- van wie koorlid **6.510**

Aantal sacramenten en rites de passage in 2012

aantal toegediende doopsels (aan kinderen)	1.670
- waarvan toegediend aan 0 t/m 6 jarigen	1.620
- waarvan toegediend aan 7 t/m 17 jarigen	50
aantal toetredingen	35
- waarvan volwassenendoopsels (18 jaar en ouder)	25
aantal ontvangen eerste communies	2.480
aantal toegediende vormsels	1.300
aantal kerkelijk gesloten huwelijken	245
aantal kerkelijke uitvaarten	2.320
- waarvan begrafenissen	1.190
- waarvan crematies	1.130
totaal aantal sacramenten en rites de passage	8.050

Aantal kerkgangers en vieringen of diensten in het weekend 2012

	<i>kerkgangers</i>	<i>vieringen/diensten</i>
totaal aantal	15.700	175
- waarvan in eucharistievieringen	8.750	80
- waarvan in woord- en communiediensten	4.980	70
- waarvan in woorddiensten	200	5
- waarvan in vieringen/diensten type onbekend	1.770	20
- waarvan op zaterdag	4.900	70
- waarvan op zondag	10.800	105

Bisdom 's-Hertogenbosch

Aantal rooms-katholieken (per 31-12) **1.101.000**

Aantal zielzorgeenheden (per 31-12)

territoriale parochies	209
gemeenschappen van migranten	0
totaal aantal zielzorgeenheden	209

Aantal kerkgebouwen (per 31-12) **348**

Pastorale beroepskrachten in de bisdommen (per 31-12)

	totaal	in parochies
priesters	180	155
- van wie seculier	125	107
- van wie regulier	55	48
bezoldigde diakens	27	21
pastoraal werk(st)ers	96	30
- van wie mannelijk	50	16
- van wie vrouwelijk	46	14
totaal aantal pastorale beroepskrachten	303	206

Aantal onbezoldigde diakens in de bisdommen (per 31-12) **31**

- van wie in parochies werkzaam **27**

Aantal vrijwilligers (per 31-12) **47.500**

- van wie koorlid **17.800**

Aantal sacramenten en rites de passage in 2012

aantal toegediende doopsels (aan kinderen)	5.450
- waarvan toegediend aan 0 t/m 6 jarigen	5.340
- waarvan toegediend aan 7 t/m 17 jarigen	110
aantal toetredingen	45
- waarvan volwassenendoopsels (18 jaar en ouder)	35
aantal ontvangen eerste communies	8.030
aantal toegediende vormsels	4.730
aantal kerkelijk gesloten huwelijken	835
aantal kerkelijke uitvaarten	6.840
- waarvan begrafenissen	4.300
- waarvan crematies	2.540
totaal aantal sacramenten en rites de passage	25.930

Aantal kerkgangers en vieringen of diensten in het weekend 2012

	<i>kerkgangers</i>	<i>vieringen/diensten</i>
totaal aantal	52.400	540
- waarvan in eucharistievieringen	45.870	455
- waarvan in woord- en communiediensten	3.190	50
- waarvan in woorddiensten	460	10
- waarvan in vieringen/diensten type onbekend	2.880	25
- waarvan op zaterdag	18.350	225
- waarvan op zondag	34.050	315

Bisdom Roermond

Aantal rooms-katholieken (per 31-12) **701.000**

Aantal zielzorgeenheden (per 31-12)

territoriale parochies	308
gemeenschappen van migranten	1
totaal aantal zielzorgeenheden	309

Aantal kerkgebouwen (per 31-12) **318**

Pastorale beroepskrachten in de bisdommen (per 31-12)

	totaal	in parochies
priesters	198	163
- van wie seculier	156	130
- van wie regulier	42	33
bezoldigde diakens	3	1
pastoraal werk(st)ers	13	6
- van wie mannelijk	4	2
- van wie vrouwelijk	9	4
totaal aantal pastorale beroepskrachten	214	170

Aantal onbezoldigde diakens in de bisdommen (per 31-12) **37**

- van wie in parochies werkzaam **36**

Aantal vrijwilligers (per 31-12) **31.200**

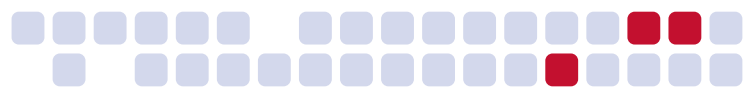
- van wie koorlid **12.470**

Aantal sacramenten en rites de passage in 2012

aantal toegediende doopsels (aan kinderen)	4.700
- waarvan toegediend aan 0 t/m 6 jarigen	4.580
- waarvan toegediend aan 7 t/m 17 jarigen	120
aantal toetredingen	40
- waarvan volwassenendoopsels (18 jaar en ouder)	30
aantal ontvangen eerste communies	6.410
aantal toegediende vormsels	5.860
aantal kerkelijk gesloten huwelijken	765
aantal kerkelijke uitvaarten	5.460
- waarvan begrafenissen	2.900
- waarvan crematies	2.560
totaal aantal sacramenten en rites de passage	23.235

Aantal kerkgangers en vieringen of diensten in het weekend 2012

	<i>kerkgangers</i>	<i>vieringen/diensten</i>
totaal aantal	47.700	520
- waarvan in eucharistievieringen	42.060	455
- waarvan in woord- en communiediensten	940	10
- waarvan in woorddiensten	150	5
- waarvan in vieringen/diensten type onbekend	4.550	50
- waarvan op zaterdag	19.750	230
- waarvan op zondag	27.950	290

Onderzoekscentrum religie en samenleving

Het Kaski verricht toegepast wetenschappelijk onderzoek naar vraagstukken rond religie en samenleving. We hebben een lange ervaring als één van de oudste sociaal-wetenschappelijke instituten van Nederland.

U kunt bij ons terecht voor diverse vormen van onderzoek, zoals enquêtes, prognoses, evaluatieonderzoek en kwalitatief onderzoek via interviews en focusgroepen.

Naast onderzoek bieden wij ook beleidsadvisering en ondersteuning aan.

Het Kaski is onderdeel van de Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen, en lid van de Vereniging voor Beleidsonderzoek.

Erasmusplein 1
6525 HT Nijmegen

Postbus 9103
6500 HD Nijmegen

Telefoon:
024 - 365 35 31

www.ru.nl/kaski
info@kaski.ru.nl